

Naš ata je živel za glasbo

Globok poklon, maestro! Koncert pihalnega orkestra je pred leti pod tem naslovom potekal v čast in spomin vsem dirigentom, ki so strast do glasbe in znanje nesebično delili z godbeniki, pogumno stopali pred orkester in v vsakem trenutku prevzemali nase odgovornost tako za hvalo kot za kritiko.

V kroniki javorniškega pihalnega orkestra je moj ata Aleš Bizjak upravičeno zapisan z velikimi črkami. Kot dirigent in učitelj (predvsem trobil) je v njem deloval skoraj ves čas obstoja orkestra. In zato je bil ta poklon namenjen tudi njemu. In od kod toliko glasbenega in dirigentskega znanja? Veselje do glasbe, izreden posluš, močna volja,...

Glasbenih šol takrat ni bilo. Bil je samouk. Znanje je črpal iz knjig o glasbi, se družil s prijatelji, ki so bili glasbeniki in skladatelji. Spominjam se, da so imele na pisalni mizi posebno mesto štiri debele knjige z naslovom Hohe Schule der Musik I. do IV., izdane leta 1935. Nekatera poglavja je sam prevajal in si prevode zapisoval v poseben zvezek. Pisal je z nalivnim peresom, ki je imel stekleno konico. Nihče si ga ni smel izposoditi in samo gledali smo lahko, ko ga je polnil s črnilom. Če pa tega ni bilo, si je tekočino pripravljajl iz tintnega svinčnika.

Živel je za glasbo in z glasbo. Celo življenje ji je namenjal ves prosti čas. Že v letih od 1912 do 1941 je bil najprej godbenik v Krekovi ali Prosvetni godbi, kjer je igral na rog, kasneje pa je bil še učitelj in dirigent. V tistih letih je na Koroški Beli pri katoliškem društvu deloval orkester, ki ga je ata vodil. V njem so bili godbeniki skoraj vsi belški fantje. Vaje in nastope so imeli v cerkveni hiši na vasi. Peli in igrali pa so še na cerkvenem koru. Na fotografiji sta ob dirigentu takratni učitelj in ravnatelj belške osnovne šole, Rupert Smolik, in župnik Žbontar.

Po prekinitvi v vojnem času je od leta 1947 javorniški pihalni orkester spet deloval.

Aleš Bizjak (last Ema Trojar)

Prostor za vaje so godbeniki imeli pri Koniču zadaj, kjer je danes garaža. Iz leta v leto je bilo v orkestru več godbenikov. Ata jih je učil igrati na trobila, nekdo drug na pihala, starejši so navduševali in poučevali mlajše. Veliko so vadili tudi doma, pa je šlo. Pogosto so nastopali, igrali za budnice in na pogrebih.

Ob deseti obletnici godbe na Javorniku in ob 130. obletnici smrti glasbenega genija Ludvika van Beethovna so pripravili nov koncertni program. Obsegal je zahtevne skladbe, ki jih je izbral in z godbeniki naštudiral ata. Ni se ustrašil Beethovnovе uverture Egmont, Fučikove Marinarelle, Straussovega Netopirja in še nekaterih skladb, ki jih večina amaterskih godb nikoli ni igrala.

Poleti so se na Bledu vrstili promenadni koncerti v parku. Takrat, ko jih je vodil dirigent Jakov Cipci, je bil oče ob nedeljah dopoldan njihov zvesti obiskovalec in poslušalec. Zapisoval si je naslove izvajanih skladb, sledil dirigentovim gibom. Na Bled je prihajal peš skozi Vintgar ali čez Katarino. Tudi poslušanje teh koncertov mu je pomagalo pri izbiri skladb za samostojni koncert. Jakov Cipci je bil poznan slovenski dirigent hrvaškega rodu, ki je v letih od 1948 do 1955 vodil orkester Slovenske filharmonije, kasneje pa je deloval v mariborski operi. Bil je človek, ki je živel za svoje delo in ga je zanimala le glasba. Lahko rečem, da je bil atov vzornik. Razlikovala sta se po tem, da je ata zanimala glasba po opravljenem »sihtu« v železarni, kjer je bil »personalec« obrata Javornik II. Pri hiši smo imeli klavir, pod njim pa po škatlah same note. Spet samouk! Cele popoldneve je igral, pa prevajal in spet igral, nato pa še poučeval. Ob našem klavirju so glasbeno shodile Lučka, Stanka, Olga pa še kdo. Ta klavir je danes muzejski eksponat v Kosovi graščini. Ata ga je odkupil od družine Noot, ki je živel v Zoisovem gradu v Trebežu. Povem naj še, da je ata igral tudi violino, kadar je bil posebno dobre volje.

V spoštljivem spominu je ata ostal tudi godbeniku Jožu Begušu, ki še igra tubo v jeseniškem pihalnem orkestru, saj je lahko prihajal vadit kar k nam na dom v Novo ulico na Koroški Beli. Stane Lužnik, eden od atovih učencev, pa je povedal: »Ko sem bil star 18 let, sem bil že izučen za mizarja pri Meniku. Zaposlil pa sem se v tovarni. Po nagovarjanju očeta, ki je izhajal iz glasbene družine in igral kitaro, sem se odločil sodelovati v javorniški godbi. Učil me je Aleš Bizjak, kapelnik godbe. Vaje smo imeli v godbeni sobi pri Koniču ali pri kapelniku doma na Koroški Beli. Inštrument sem zato nosil domov, vadil pa pogosto kar v gmajni za hišo. Ljudje, ki so takrat še pešali s

šihata, so gledali gor v Hrastnik in sosede spraševali, če imajo pri Lužniku pokvarjen radioaparata.«

Velik dogodek je bila selitev javorniške godbe v prostore novega Kulturnega doma Julke in Albina Pibernik. Takrat ata zaradi bolezni ni več sodeloval v pihalnem orkestru. Zamenjal ga je dober godbenik in kdaj prej tudi dirigent, Julij Sorgo. Javorniška godba je slovela kot uspešna in dobro opremljena. Imela je odlične godbenike, tudi mlade. Med prvimi so imeli tudi saksofone. Kako dobro se mi je zdelo, ko je nekoč glasbenica iz okolice Dubrovnika izjavila, da je tudi njo dosegel glas o dobrem javorniškem pihalnem orkestru.

Orkester katoliškega društva na Koroški Beli (last Eme Trojar)